

European Securities and
Markets Authority

Pamatnostādnes

Par riska faktoriem saskaņā ar Prospektu regulu

Satura rādītājs

I. Darbības joma	3
II. Normatīvās atsauces, saīsinājumi un definīcijas.....	4
III. Mērķis	6
IV. Atbilstība un ziņošanas pienākumi	7
V. Priekšvēsture	8
VI. Pamatnostādnes par riska faktoriem	9

I. Darbības joma

Kam paredzētas šīs pamatnostādnes?

1. Šīs pamatnostādnes ir paredzētas kompetentajām iestādēm, ko ir izraudzījusies katra valsts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 14. jūnija Regulas (ES) 2017/1129 par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību regulētā tirgū, un ar ko atceļ Direktīvu 2003/71/EK, 31. pantu.

Ko nosaka šīs pamatnostādnes?

2. Šīm pamatnostādnēm ir jāpalīdz kompetentajām iestādēm, tām pārskatot riska faktoru specifiskumu, būtiskumu un attēlojumu dažādās kategorijās atkarībā no to rakstura. Tās ir sagatavotas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 14. jūnija Regulas (ES) 2017/1129 par prospektu, kas jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību regulētā tirgū, un ar ko atceļ Direktīvu 2003/71/EK, 16. panta 4. punktu.

Kad šīs pamatnostādnes stājas spēkā?

3. Pamatnostādnes ir piemērojamas no 04/12/2019.

II. Normatīvās atsauces, saīsinājumi un definīcijas

Normatīvās atsauces

<i>ESMA regula</i>	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK ¹ .
<i>Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula</i>	Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Regula (ES) Nr. 596/2014 par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula) un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK un Komisijas Direktīvas 2003/124/EK, 2003/125/EK un 2004/72/EK. ²
<i>Prospektu regula (turpmāk tekstā — “PR”)</i>	Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 14. jūnija Regula (ES) 2017/1129 par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību regulētā tirgū, un ar ko atceļ Direktīvu 2003/71/EK ³

Saīsinājumi

<i>EVTI</i>	Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde
<i>RD</i>	Reģistrācijas dokuments

Definīcijas

<i>Par prospektu atbildīgās personas</i>	Personas, kas ir atbildīgas par informāciju prospektā, tās atkarībā no konkrētā gadījuma ir emitents vai emitenta administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūras, piedāvātājs, persona, kas lūdz atļauju tirdzniecībai regulētā tirgū, vai galvotājs un jebkuras citas personas, kas ir atbildīgas par prospektā sniegto informāciju un kas kā tādas ir norādītas prospektā
--	--

VRD

---

¹ OVL 331, 15.12.2010., 84. lpp.

² OVL 173, 12.6.2014., 1. lpp.

³ OVL 168, 30.6.2017., 12. lpp.

RD

Vispārējais reģistrācijas dokuments, kas definēts Prospektu regulas 9. pantā.

PpV

Reģistrācijas dokuments

Vērtspapīru apraksts

III. Mērķis

4. Kā noteikts Prospektu regulas 54. apsvērumā, primārais mērķis riska faktoru iekļaušanai prospektā un/vai papildinājumā ir nodrošināt, ka ieguldītāji var veikt risku, kas saistīti ar to ieguldījumu, novērtējumu un tādējādi var pieņemt ieguldījumu lēmumus, pilnībā pārzinot faktus. Tādēļ riska faktoros būtu jānorāda tikai tādi riski, kas ir būtiski un attiecas uz konkrēto emitentu un/vai tā vērtspapīriem un kas tiek apstiprināti prospekta saturā.
5. Šīs pamatnostādnes ir sagatavotas saskaņā ar Prospektu regulas 16. panta 4. punktu. Pamatnostādņu mērķis ir veicināt atbilstošu, mērķtiecīgu un racionalizētu riska faktoru atklāšanu viegli analizējamā, kodolīgā un saprotamā veidā, palīdzot kompetentajām iestādēm pārskatīt riska faktoru specifiku un būtiskumu, kā arī iedalījumu pa kategorijām. Šīs pamatnostādnes neattiecas tikai un vienīgi uz konkrēta veida uzņēmuma riska faktoriem vai kādu konkrētu prospekta veidu.
6. Lai gan šīs pamatnostādnes ir paredzētas kompetentajām iestādēm saskaņā ar Prospektu regulas 16. panta 4. punktu, lai paātrinātu prospektu, RD, VRD, PpV un jebkādu to papildinājumu apstiprināšanu, par prospektu atbildīgajām personām būtu jāņem vērā šīs pamatnostādnes, sagatavojot prospektu iesniegšanai attiecīgajai kompetentajai iestādei.

IV. Atbilstība un ziņošanas pienākumi

Pamatnostādņu statuss

7. Šīs pamatnostādnes ir paredzētas kompetentajām iestādēm. Saskaņā ar EVTI Regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm ir jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu atbilstību šīm pamatnostādnēm.
8. Kompetentajām iestādēm, kam šīs pamatnostādnes ir paredzētas, būtu tās jāievēro, vajadzības gadījumā ietverot tās savās uzraudzības sistēmās, un jāņem tās vērā, veicot prospekta pārbaudi saskaņā ar Prospektu regulas 20. pantu.

Ziņošanas prasības

9. Divu mēnešu laikā no dienas, kad šīs pamatnostādnes publicētas EVTI tīmekļa vietnē visās ES oficiālajās valodās, kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, jāpaziņo EVTI, vai tās i) ievēro, ii) neievēro, bet plāno ievērot, vai iii) neievēro un neplāno ievērot šīs pamatnostādnes.
10. Neievērošanas gadījumā kompetentajām iestādēm arī divu mēnešu laikā no dienas, kad šīs pamatnostādnes publicētas EVTI tīmekļa vietnē visās ES oficiālajās valodās, jāpaziņo EVTI arī pamatnostādņu neievērošanas iemesli.
11. Paziņojumu veidne ir pieejama EVTI tīmekļa vietnē. Pēc veidnes aizpildīšanas to nosūta EVTI.

V. Priekšvēsture

12. Šīs pamatnostādnes ir rakstītas treknrakstā, un tām seko rindkopas ar skaidrojumiem. Kompetentajām iestādēm būtu jāievēro pamatnostādnes, un tām vajadzētu izlasīt tām sekojošās paskaidrojošās rindkopas, lai sev atvieglotu riska faktoru pārskatīšanu.
13. Pārskatot riska faktorus, kompetentajām iestādēm būtu jāatceras, ka specifikas, būtiskuma un apstiprināšanas kritēriji ir kumulatīvi, kā parādīts Prospektu regulas 16. panta 1. punktā. Tāpēc, pārskatot atklāto informāciju par riska faktoriem, kompetentajām iestādēm būtu jāapsver, vai riska faktori ir specifiski, būtiski un apstiprināti, kā noteikts Prospekta regulas 16. panta 1. punktā. Ja riska faktors ir iekļauts prospektā, atklājot informāciju, būtu jāpārliecinās, ka ir izpildīti visi kritēriji.
14. Apšaubot par prospektu atbildīgo personu veikumu attiecībā uz atklāto informāciju par riska faktoriem, kompetentajai iestādei par prospektu atbildīgajām personām būtu jānodrošina iespēja sniegt atbildi vai vajadzības gadījumā grozīt informāciju. Šim pārskatīšanas posmam vajadzētu būt pārrunu veidā starp kompetento iestādi un par prospektu atbildīgajām personām. Ja par prospektu atbildīgās personas nespēj vai nevēlas veikt vajadzīgās izmaiņas vai sniegt papildu informāciju, kompetentajai iestādei būtu jāizmanto Prospektu regulas 20. pantā minētās pilnvaras, lai nodrošinātu, ka par prospektu atbildīgās personas atbilst Prospektu regulas 16. pantam.
15. Turklāt, pārbaudot atklātās informācijas par riska faktoriem saprotamību atbilstoši šīm pamatnostādņēm, kompetentās iestādes var ņemt vērā ieguldītāja veidu, kuram prospekts ir paredzēts (t. i., vai vērtspapīru vienības nominālvērtība ir vismaz 100 000 EUR, vai vērtspapīri tiek tirgoti tikai regulētā tirgū vai tā konkrētā segmentā, piekļuve kuram, lai veiktu šādu vērtspapīru tirdzniecību, var būt tikai kvalificētiem ieguldītājiem).

VI. Pamatnostādnes par riska faktoriem

VI.1. Pamatnostādnes par specifiku

1. pamatnostādne. Pirms prospekta apstiprināšanas kompetentajai iestādei būtu jānodrošina, ka atklātajā informācijā ir skaidri saprotama riska faktora specifika. Šajā sakarā:

- i. kompetentajai iestādei būtu jāvēršas pie par prospektu atbildīgajām personām, ja, atklājot riska faktoru, nav norādīta skaidri saprotama un tieša saikne starp riska faktoru un emitentu, galvotāju vai vērtspapīriem, vai, ja šķiet, ka riska faktora atklāšana nav bijusi attiecināta konkrēti uz emitentu/galvotāju vai vērtspapīriem; un**
- ii. vajadzības gadījumā kompetentajai iestādei būtu jāpieprasa, lai par prospektu atbildīgās personas mainītu šādu riska faktoru vai sniegtu saprotamāku skaidrojumu.**

16. Ar emitentu/galvotāju saistītā specifika var būt atkarīga no uzņēmuma veida (piemēram, jaunuzņēmumi, regulēti uzņēmumi, specializēti emitenti utt.), un ar vērtspapīru veidu saistītā specifika var būt atkarīga no vērtspapīra īpašībām.
17. Minot katru riska faktoru, būtu jākonstatē un jāatklāj informācija par risku, kas attiecas uz emitentu/galvotāju vai attiecīgajiem vērtspapīriem, nevis vienkārši jānorāda vispārīga informācija.
18. Emitenti, kas darbojas vienā un tajā pašā nozarē, var saskarties ar līdzīgiem riskiem, un tādēļ atklātā informācija saistībā ar šiem emitentu veidiem var būt līdzīga. Tomēr nozarei/jomai raksturīgie riski var ietekmēt emitentus atšķirīgi, piemēram, atkarībā no to lieluma vai tirgus daļām, un tāpēc sagaidāms, ka vajadzības gadījumā šīs atšķirības atspoguļo arī, atklājot informāciju par konkrētu riska faktoru.
19. Tāda pati loģika kā iepriekš minētā attiecas uz informācijas atklāšanu par līdzīgiem vērtspapīru veidiem.
20. Veicot pārskatīšanu, kompetentajai iestādei būtu jāapsver arī tas, kā riska faktori var savstarpēji ietekmēt viens otru, piemēram, ar drošību saistītais risks var būt augstāks vai zemāks atkarībā no emitenta finansiālā stāvokļa vai aktīvu kopuma, kura pamatā ir parādzīmju sērija, kredīta kvalitātes. Tāpēc, atklājot riska faktorus, uz to vajadzētu norādīt.
21. Kompetentajām iestādēm nav jānovērtē riska faktora specifika, specifikas novērtējums paliek emitenta ziņā, kam jānodrošina, lai, atklājot informāciju par riska faktoru, tiktu skaidri parādīts, ka risks ir specifisks. Tomēr kompetentajai iestādei būtu jānodrošina, lai, atklājot riska faktoru, riska faktora specifika būtu skaidri saprotama.

2. pamatnostādne. Kompetentajai iestādei vajadzētu apstrīdēt tādu riska faktoru iekļaušanu, kas kalpo tikai kā atrunas. Vajadzības gadījumā kompetentajai iestādei būtu jāpieprasa par prospektu atbildīgajām personām šādu riska faktoru mainīt vai sniegt saprotamāku skaidrojumu.

22. Riska faktori nedrīkst kalpot tikai tam, lai noņemtu atbildību no personām, kas atbildīgas par prospektu. Tāda informācijas atklāšana par riska faktoru, kas kalpo tikai kā atruna, parasti nav emitentam, galvotājam vai vērtspapīriem specifiska.
23. Atrunas bieži vien aizēno riska faktora un/vai citu risku, ar kuriem sastopas emitents/galvotājs, specifiku un būtiskumu, jo tās bieži ir formulētas vienīgi vispārīgi un nesniedz risku specifikas skaidru aprakstu.
24. Riska faktoros nevajadzētu pārkopēt no citiem dokumentiem, ko publicējuši citi emitenti vai iepriekš tas pats emitents, ja tie nav saistīti ar emitentu/galvotāju un/vai vērtspapīriem.

VI.2. Pamatnostādnes par būtiskumu

3. pamatnostādne. Pirms prospekta apstiprināšanas kompetentajai iestādei būtu jānodrošina, ka atklātajā informācijā ir skaidri saprotams riska faktora būtiskums. Šajā sakarā:

- i. **ja atklātajā informācijā par riska faktoru tā būtiskums nav acīmredzams, kompetentajai iestādei būtu jāapšaubā riska faktora iekļaušana; un**
  - ii. **vajadzības gadījumā kompetentajai iestādei būtu jāpieprasa, lai par prospektu atbildīgās personas šādu riska faktoru mainītu vai sniegtu saprotamāku skaidrojumu.**
25. Ja pārskatot par riska faktoru prospektā atklāto informāciju, rodas šaubas par riska faktora būtiskumu, kompetentajai iestādei būtu jāizsaka pretenzijas par prospektu atbildīgajām personām, atsaucoties uz to pienākumiem, kas izklāstīti Prospektu regulas 16. panta 1. punktā.
  26. Kompetentajām iestādēm nav jānovērtē riska faktora būtiskums, risku būtiskuma novērtējums paliek emitenta ziņā, kam jānodrošina, lai, atklājot riska faktoru, tiktu skaidri parādīts, ka risks ir būtisks. Tomēr kompetentajai iestādei būtu jānodrošina, lai, atklājot riska faktoru, riska faktora būtiskums būtu skaidri saprotams.
- 4. pamatnostādne. Kompetentajai iestādei būtu jāizsaka pretenzijas par prospektu atbildīgajām personām, ja netiek atklāta riska faktora iespējamā negatīvā ietekme uz emitentu/galvotāju un/vai vērtspapīriem, un jāpieprasa veikt atbilstošus grozījumus.**
27. EVTI uzskata, ka kvantitatīvas informācijas sniegšana riska faktoru atklāšanā palīdz pierādīt konkrēta riska faktora būtiskumu. Šāda informācija var būt pieejama iepriekš publicētos dokumentos, piemēram, vadības ziņojumos, finanšu pārskatos vai pēc

pieprasījuma sagatavotā informācijā, kas sniegta saskaņā ar Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulas 17. pantu.

28. Tādā gadījumā, ja kvantitatīva informācija nav pieejama vai nav lietderīgi iekļaut šādu informāciju prospektā, riska faktoru potenciālā negatīvā ietekme būtu jāapraksta, izmantojot kvalitatīvu pieeju. Šajā nolūkā viena iespēja riska faktoru būtiskuma atspoguļošanai var būt atsauce uz zema, vidēja vai augsta rādītāja kvalitatīvu skalu atbilstoši Prospekta regulas 16. panta 1. punkta priekšpēdējai daļai. Taču par prospektu atbildīgajām personām nav pienākuma sniegt šādu risku iedalījuma skalu atbilstoši to būtiskumam. Tomēr, ja tiek izmantota kvalitatīva pieeja, risku ietekmei būtu jābūt piemēroti izskaidrotai un jāsaskan ar katras kategorijas visbūtiskāko riska faktoru secību atbilstīgi Prospektu regulas 16. panta 1. punktam un tam, kā minēts arī šo pamatnostādņu 33. punktā.
29. Taču, ja kvalitatīva informācija ir ietverta, lai aprakstītu riska faktora iespējamo negatīvo ietekmi, kompetentajai iestādei būtu jānodrošina, ka riska faktora būtiskums atklātajā informācijā ir acīmredzams.

5. pamatnostādne. Ja būtiskums tiek apdraudēts, izmantojot maigāku formulējumu, kompetentajai iestādei būtu jāapstrīd šāda formulējuma iekļaušana. Vajadzības gadījumā kompetentajai iestādei būtu jāpieprasa, lai par prospektu atbildīgās personas grozītu šādu atklāto informāciju par riska faktoru, lai netiktu izmantots šāds maigāks formulējums.

30. Maigāku formulējumu izmantošana nav aizliegta. Ja saistībā ar riska faktoru ir iekļauts maigāks formulējums, to var izmantot tikai, lai ilustrētu negatīvās ietekmes iespējamu rašanos vai paredzamo apmēru. Vajadzētu izvairīties no maigāku formulējumu pārmērīgas vai neatbilstīgas izmantošanas. Šādiem maigākiem formulējumiem nevajadzētu ierobežot lasītāja uztveri attiecībā uz riska faktora negatīvās ietekmes patieso apmēru vai tā rašanās iespēju tādā mērā, ka lasītājam vairs nav skaidrs, vai būtisks risks joprojām saglabājas. Tāpēc maigāku formulējumu nevajadzētu izmantot šādā veidā.
31. Pārmērīgi maiga formulējuma piemērs var būt risku pārvaldības politikas gari un sīki apraksti. Ja tiek īstenota risku pārvaldības politika, tad pirms riska faktora ietveršanas prospektā par prospektu atbildīgajām personām būtu (atkārtoti) jāizvērtē riska būtiskums, ņemot vērā risku pārvaldības politiku. Turklāt, ja prospekta nodaļā par riska faktoriem aprakstītais risks ir būtisks, neraugoties uz emitenta risku pārvaldības politiku, tad tam būtu jābūt skaidri norādītam par riska faktoru atklātajā informācijā. Ja atklātā informācija par īstenoto politiku norāda uz to, ka risks ir samazināts līdz tādām apmēram, ka vairs nav būtisks, tad būtu jāsvīturo vai nu risks, vai maigākais formulējums.

VI.3. Pamatnostādnes par būtiskuma un specifikas apstiprināšanu

6. pamatnostādne. Pirms apstiprināt prospektu kompetentajai iestādei būtu jānodrošina, ka riska faktora būtiskumu un specifiku apstiprina prospektā ietvertais vispārējais atspoguļojums. Šajā sakarā:

- i. ja kompetentā iestāde uzskata, ka, lasot prospektu, riska faktora būtiskums un specifika neapstiprinās, kompetentajai iestādei būtu jāapstrīd šāda riska faktora iekļaušana; un
- ii. vajadzības gadījumā kompetentajai iestādei būtu jāpieprasa, lai par prospektu atbildīgās personas mainītu vai sniegtu saprotamāku skaidrojumu tā, lai būtu skaidrs, kāpēc risks ir specifisks un būtisks.

32. Lai gan parasti tiešu/skaidru apstiprinājumu riska faktora būtiskumam un specifikai parasti parāda, jebkur prospektā ietverot konkrētu attiecīgu informāciju, vienmēr tas nav nepieciešams. Dažos gadījumos pietiek ar to, ka riska faktoru būtiskums un specifika ir identificējami, atsaucoties uz prospektā norādīto emitenta/galvotāja vispārējo aprakstu.

VI.4. Pamatnostādnes par riska faktoru atklāšanu pa kategorijām

7. pamatnostādne. Riska faktoru atklāšanai pa kategorijām (atkarībā no to rakstura) būtu jāpalīdz ieguldītājiem orientēties riska faktoru sadaļā. Pirms apstiprināt prospektu kompetentajai iestādei būtu jānodrošina, lai šie riska faktori tiktu norādīti pa kategorijām, pamatojoties uz to raksturu. Šajā sakarā:

- i. ja tas tā nav, kompetentajai iestādei būtu jāiebilst pret šo izklāstu; un
- ii. vajadzības gadījumā kompetentajai iestādei būtu jāpieprasa, lai par prospektu atbildīgās personas mainītu šādu riska faktoru izklāstu, sadalot tos pa kategorijām.

33. Riska faktoru iedalīšana kategorijās un riska faktoru sakārtošana katras kategorijas ietvaros veicinātu to izprašanu. Šīm abām darbībām būtu jāpalīdz ieguldītājiem izprast katra atklātā riska faktora avotu un raksturu. Riska faktors būtu jāmin tikai vienreiz — vispiemērotākajā kategorijā.

34. Atbilstīgi Prospektu regulas 16. pantam katrā kategorijā vispirms jāmin visbūtiskākie riska faktori, bet pārējos riska faktoros katrā kategorijā nav obligāti sarindot atkarībā no to būtiskuma.

35. Emitentam/galvotājam specifiskus un būtiskus riska faktoros, piemēram, varētu iedalīt šādās kategorijās:

- riski, kas saistīti ar emitenta finanšu stāvokli;
- riski, kas saistīti ar emitenta uzņēmējdarbību un pārstāvēto jomu;
- ar juridiskajiem un regulatīvajiem jautājumiem saistītais risks;
- iekšējās kontroles risks; un
- vides, sociālie un pārvaldības riski.

36. Vērtspapīriem specifiskus un būtiskus riska faktoros, piemēram, varētu iedalīt šādās kategorijās:

- riski, kas saistīti ar vērtspapīru veidu;

- riski, kas saistīti ar pamata aktīviem;
- riski, kas saistīti ar galvotāju un garantiju; un
- riski, kas saistīti ar vērtspapīru piedāvāšanu sabiedrībai un/vai iekļaušanu regulētā tirgū.

8. pamatnostādne. Kompetentajai iestādei būtu jāizsaka pretenzijas par prospektu atbildīgajām personām un jāpieprasa veikt grozījumus, ja prospekta riska faktoriem veiktajā sadaļā kategorijas nav norādītas, izmantojot atbilstīgus virsrakstus.

37. Kategoriju virsrakstiem būtu jāatspoguļo riska faktoru raksturs. Ja kategoriju virsraksti ir izmantoti, būtu jāpārlicinās, vai tie prospektā ir viegli atrodami, vai ir izmantotas piemērotas atstarpes un treknraksts.
38. Kategorija nebūtu jāiekļauj, ja tā ir nebūtiska. Ja riska faktori pēc būtības ir līdzīgi, tos var sakārtot un norādīt zem viena virsraksta.

9. pamatnostādne. Kompetentajai iestādei būtu jāizsaka pretenzijas par prospektu atbildīgajām personām un jāpieprasa mainīt prospektā ietverto kategoriju un apakškategoriju skaitu, ja tās ir nesamērīgas ar darījuma lielumu/sarežģītību un risku emitentam/galvotājam.

39. Kompetentajām iestādēm būtu jāizsaka pretenzijas par riska faktoru iedalījumu kategorijās, ja standarta prospektā par vienu emitentu, viena veida vērtspapīru par prospektu atbildīgās personas ietver vairāk nekā desmit kategorijas un apakškategorijas. Citos apstākļos šo skaitu var palielināt atkarībā no konkrētās lietas. EVTI uzskata, ka prospekti, kas veļtīti vairākiem produktiem, ir piemērs, kad lielāka skaita kategoriju/apakškategoriju iekļaušana var būt piemērota.
40. Taču kompetentā iestāde tomēr var izteikt pretenzijas par skaitu, kas pārsniedz desmit kategorijas un apakškategorijas, ja ar mazāk kategorijām un apakškategorijām pietiek, lai saprotamā veidā norādītu riska faktoros.

10. pamatnostādne. Izvērtējot to, kā ir norādīti riska faktori, kategorijām būtu jābūt sadalītām apakškategorijās tikai tādos gadījumos, kad apakškategoriju izmantošana var būt attaisnota, pamatojoties uz konkrēto prospektu. Ja nav skaidras vai acīmredzamas vajadzības izmantot apakškategorijas, kompetentajai iestādei būtu jāizsaka pretenzijas par prospektu atbildīgajām personām un, ja nav nodrošināta saprotamība, jālūdz veikt grozījumus riska faktoru nodaļā.

41. Apakškategorijas būtu izmantojamas tikai tad, ja to iekļaušanu var pamatot ar konkrētiem lietas apstākļiem. Piemēram, ja prospekts attiecas uz vairākiem vērtspapīru veidiem, tad apakškategorijas var būt nepieciešamas, lai norādītu riska faktoros.
42. Ja apakškategorijas izmanto, būtu jāpiemēro principi, kas attiecas uz riska faktoru norādīšanu, kā aprakstīts šajā apakšnodaļā par riska faktoru sadalīšanu pa kategorijām.

VI.5. Pamatnostādnes par konkrēti/īsi formulētiem riska faktoriem

11. pamatnostādne. Pirms prospekta apstiprināšanas kompetentajai iestādei būtu jānodrošina, lai atklātā informācija par katru riska faktoru būtu izklāstīta īsi. Šajā sakarā:

- i. ja minētais princips nav ievērots, kompetentajai iestādei būtu jāiebilst pret šo izklāstu; un**
- ii. vajadzības gadījumā kompetentajai iestādei būtu jāpieprasa, lai par prospektu atbildīgās personas sniegtu konkrētāk un īsāk formulētu informāciju.**

43. Prospektu “apjoma inflācija”, kas ir parādība, kura var būt tieši attiecināma arī uz liela apjoma informācijas iekļaušanu saistībā ar katru prospektā iekļauto riska faktoru, var padarīt prospektu nesaprotamu. Tāpēc kompetentajai iestādei, lai nodrošinātu, ka riska faktora būtiskums un specifika ir skaidri saprotami un ka tā izklāsts ir atbilstošs un konkrēts, būtu jāiebilst pret pārlietu apjomīgu riska faktoru atklāšanas informāciju.

VI.6. Pamatnostādnes par riska faktoriem kopsavilkumā

12. pamatnostādne. Ja prospektā ir iekļauts kopsavilkums, pirms apstiprināt prospektu kompetentajai iestādei būtu jānodrošina sniegtās informācijas konsekvence. Šajā sakarā:

- i. ja šis princips nav ievērots, kompetentajai iestādei būtu jāizsaka pretenzijas par prospektu atbildīgajām personām; un**
- ii. vajadzības gadījumā kompetentajai iestādei būtu jāpieprasa veikt grozījumus, ja atklātās informācijas par riska faktoriem kopsavilkums neatbilst prospekta riska faktoru sadaļā norādītajai kārtībai.**

44. Pārskatot riska faktorus kopsavilkumā, kompetentajai iestādei būtu jāpārbauda, vai to izklāsts atbilst izklāstam iedaļā par riska faktoriem, kura pamatā ir riska faktoru būtiskums. Tomēr tas nenozīmē, ka kopsavilkumā ir jāietver riska faktori no visām prospektā iekļautajām kategorijām.

I pielikums Specifisku un būtisku riska faktoru piemēri

I pielikumā izklāstītie piemēri ir domāti tikai ilustratīviem nolūkiem.

Kompetentās iestādes var ņemt vērā I pielikumu, pārskatot par riska faktoriem atklāto informāciju. Pielikumā ietverts **neizsmeļošs saraksts ar piemēriem**, kuru mērķis ir ilustrēt to, 1) kā var parādīt riska faktora specifiku, 2) kā kopā var parādīt gan riska faktora specifiku, gan būtiskumu un 3) maigāka formulējuma piemērs.

Piemēri

Kā norādīts V iedaļā “Konteksts” (šā pamatnostādņu dokumenta sākumā), atklātajā informācijā par riska faktoriem būtu jāparāda gan to specifika, gan būtiskums.

Turpmāk varētu aplūkot atklātās informācijas piemērus, kas ilustrē riska faktoru specifiku emitentam, vai izvilumus no atklātās informācijas par riska faktoriem, kuros parādīta skaidri saprotama un tieša saikne starp riska faktoru un emitentu.

- 1) Ja emitents ietver riska faktoru, kas saistīts ar dabas katastrofām, tas būtu jāsaista ar emitenta veiktajām darbībām, lai noteiktu tā specifiku, piemēram:

galvenā emitenta (rūpnīcas ABC) ražotne, kas pērn saražoja 30 % no emitenta apgrozījuma, atrodas tuvu upei, kurā gandrīz katru pavasari ir plūdi. Ūdens plūsma var aizkavēt krājumu transportēšanu uz izplatīšanas centriem un līdz ar to var radīt pārtraukumus preču piegādē gala patērētājiem. Līgumi ar vairākiem emitenta galvenajiem klientiem dod šiem klientiem tiesības maksāt samazinātu cenu par emitenta precēm, ja preces netiek piegādātas laikus. Turklāt lielākā daļa emitenta līgumu ar klientiem ir noslēgti uz laikposmiem, kas ir īsāki par vienu gadu. Novēlota piegāde var nelabvēlīgi ietekmēt emitenta reputāciju tā klientu acīs, kā rezultātā turpmāk viņi var pāriet pie emitenta konkurentiem.

- 2) Ja emitents ietver riska faktoru saistībā ar vides, sociālajiem vai pārvaldības jautājumiem, tā specifiku var raksturot šādi:

emitentam, lai tas saglabātu savu ISO sertifikātu, ir jāievēro vairāki stingri ilgtspējības kritēriji. Emitenta darbības novērtējumu ik pēc diviem gadiem veic (iestāde XYZ), kas var pieņemt lēmumu anulēt emitenta ISO sertifikātu, pamatojoties uz neatbilstību tā prasībām. Lai saglabātu piegādātāja līgumu ar diviem saviem lielākajiem klientiem, emitentam ir jāpaglabā savs ISO sertifikāts. Šiem abiem klientiem piegādātās preces pērn veidoja 40 % no emitenta pamatdarbības peļņas.

Attiecīgā gadījumā par informācijas atklāšanas piemēriem varētu uzskatīt šādus piemērus vai izvilumus no atklātās informācijas par riska faktoriem, kas ilustrē drošības riska faktoru specifiku un būtiskumu, uz ko attiecas par prospektu atbildīgo personu saskaņā ar PR 16. pantā noteiktajiem pienākumiem veiktais novērtējums.

1) Šādu vērtspapīru likviditātes pakāpe:

pēc piedāvājuma izteikšanas un pieņemot, ka visas [XX] akcijas tiks pārdotas piedāvājumā, tikai [YY] % no uzņēmuma pamatkapitāla būs brīvi tirgojami. Tas var negatīvi ietekmēt akciju likviditāti un būt par iemeslu zemam tirdzniecības apjomam. Vērtspapīru likviditātes pakāpe var negatīvi ietekmēt cenu, par kādu ieguldītājs var atbrīvoties no vērtspapīriem, ja ieguldītājs vēlas panākt pārdošanu īsā laikā.

2) Vērtspapīru subordinācija (piemēram, attiecībā uz dažām regulētām vienībām, atvaseļošanas un noregulējuma instrumentu, tostarp iekšējās rekapitalizācijas ietekme):

subordinētās parādzīmes ir nenodrošinātas parāda prasības pret ABC banku.

Uz ABC banku attiecas Banku atvaseļošanas un noregulējuma direktīva, kuras mērķis ir dot iespēju veikt virkni darbību attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu sabiedrībām, ko uzskata par grūtībās nonākušām. Jebkādu darbību veikšana saskaņā ar Banku atvaseļošanas un noregulējuma direktīvu attiecībā uz emitentu varētu būtiski ietekmēt jebkuras emitētās parādzīmes vērtību vai ar to saistīto atmaksu veikšanu un/vai risku, ko pārvērš pašu kapitālā.

Ja ir konstatēts, ka ABC banka ir bankrotējusi vai varētu bankrotēt Banku atvaseļošanas un noregulējuma direktīvas nozīmē, un attiecīgā iestāde piemēro Banku atvaseļošanas un noregulējuma direktīvā paredzētos noregulējuma instrumentus vai to kombināciju (piemēram, uzņēmējdarbības pārdošana, aktīvu nodalīšana, iekšējā rekapitalizācija vai pagaidu bankas izveide), jebkurš deficīts, kas radies ABC bankas aktīvu pārdošanas rezultātā, var izraisīt subordinēto parādzīmju turētājiem neizmaksāto summu daļēju samazināšanos vai, sliktākajā gadījumā, samazināšanos līdz nullei. Parādzīmju turētāju subordinētais statuss veido papildu risku, ņemot vērā norakstīšanas un konvertēšanas secību saskaņā ar Banku atvaseļošanas un noregulējuma direktīvu (piemēram, subordinētās parādzīmes tiek norakstītas un/vai konvertētas, ja nepieciešams, pēc akcijas, bet pirms augstākās prioritātes parāda vērtspapīriem).

Attiecīgā iestāde var mēģināt mainīt parādzīmju samaksāšanas galējo termiņu, kas varētu negatīvi ietekmēt tālākpārdošanas nolūkam paredzēto parādzīmju vērtību.

Katrs no iepriekšminētajiem pasākumiem var notikt atsevišķi vai, tie var būt kombinēti. Piemēram, attiecīgā iestāde papildus ABC bankas aktīvu norakstīšanai un pārdošanai var pieprasīt daļēju subordinēto parādzīmju konvertēšanu ABC bankas parastajās akcijās.

Valsts finansiālais atbalsts ABC bankas problēmu risināšanai gadījumos, kad pastāv bankrota risks, tiks izmantots tikai kā pēdējais līdzeklis, pēc iespējas vairāk novērtējot un izmantojot citus noregulējuma instrumentus, vienlaikus saglabājot finanšu stabilitāti.

- 3) Valūtas maiņas kursa risks pamatprospektā, ja atbilstīgi galīgajiem noteikumiem var emitēt vairāku valūtu obligācijas, ja izcelsmes un uzņēmējas dalībvalsts valūta ir euro:

obligācijas, kas emitētas atbilstīgi galīgajiem noteikumiem saskaņā ar šo parāda programmu, var emitēt valūtā, kas nav euro, piemēram, eurodolāru vai eurojenu obligācijas. Saskaņā ar pamatprospekta noteikumiem un nosacījumiem visi maksājumi, kas saistīti ar konkrētām obligācijām, ieskaitot procentus, tādēļ var būt dolāros, jenās vai jebkurā citā valūtā, kas norādīta šajā pamatprospektā.

Jebkuru maksājumu euro vērtība var būt pakļauta būtiskām valūtas kursa svārstībām. Pakāpe, kādā šādi valūtas maiņas kursi var atšķirties, ir neskaidra un rada ļoti būtisku risku jebkuras obligācijas vērtībai un peļņai, kas emitēta saskaņā ar šo programmu.

Būtiskas valūtas kursa svārstības var nebūt saistītas ar procentu likmju izmaiņām, un valūtas kursu izmaiņu laiks var negatīvi ietekmēt obligāciju ienesīgumu, atdevi un tirgus vērtību. Tas var radīt ievērojamus zaudējumus jebkuram kapitālam, kas ieguldīts no tāda ieguldītāja viedokļa, kura vietējā valūta ir euro.

Maigāks formulējums

Turpmāk ir sniegts ilustratīvs maigāka formulējuma piemērs, kas samazina riska faktora būtiskumu un padara atlikušo risku neskaidru. Lai šādus maigākus formulējumus izskaustu, tajos būtu jāveic izmaiņas.

Savas uzņēmējdarbības gaitā grupa ir pakļauta dažādiem riskiem, tostarp kredītriskam, tirgus riskam, likviditātes riskam un operacionālajam riskam. Kaut arī grupa iegulda ievērojamu laiku un pūles riska pārvaldības stratēģiju un metožu izstrādē, dažos gadījumos tā tomēr varētu pienācīgi nepārvaldīt risku.